

DIREKTĪVAS

KOMISIJAS DIREKTĪVA 2008/74/EK

(2008. gada 18. jūlijs),

ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/55/EK un Direktīvu 2005/78/EK attiecībā uz tipa apstiprinājumu mehāniskiem transportlīdzekļiem attiecībā uz emisijām no vieglajiem pasažieru un komerciālajiem transportlīdzekļiem (*Euro 5* un *Euro 6*) un piekļuvi transportlīdzekļa remonta un tehniskās apkopes informācijai

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 28. septembra Direktīvu 2005/55/EK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz pasākumiem, kas jāveic, lai samazinātu gāzveida un daļiņveida piesārņotāju emisiju no kompresijaizdedzes motoriem, kuri paredzēti transportlīdzekļiem, un gāzveida piesārņotāju emisiju no dzirksteļizdedzes motoriem, ko darbina ar dabasgāzi vai sašķidrinātu naftas gāzi un kas paredzēti transportlīdzekļiem ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 7. pantu,

tā kā:

(1) Pēc Direktīvas 2005/55/EK piemērošanas jomas maiņas, ko veica ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 20. jūnija Regulu (EK) Nr. 715/2007 par tipa apstiprinājumu mehāniskiem transportlīdzekļiem attiecībā uz emisijām no vieglajiem pasažieru un komerciālajiem transportlīdzekļiem (*Euro 5* un *Euro 6*) un par piekļuvi transportlīdzekļa remonta un tehniskās apkopes informācijai ⁽²⁾, minētā direktīva vēl jāgroza, pārnesot attiecīgās tehniskās prasības. Tāpēc jāgroza arī Komisijas Direktīva 2005/78/EK ⁽³⁾, ar kuru īsteno minēto direktīvu.

(2) Darbības apjoma maiņas rezultātā jāievieš jaunas prasības tiesību aktos par lieljaudas transportlīdzekļu emisijām, kas noteikti Direktīvā 2005/55/EK. Šīs prasības ietver testa procedūras, kas ļauj saņemt tipa apstiprinājumu lieljaudas transportlīdzekļiem un transportlīdzekļiem ar benzīna dzinēju.

⁽¹⁾ OV L 275, 20.10.2005., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 171, 29.6.2007., 1. lpp.

⁽³⁾ OV L 313, 29.11.2005., 1. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2006/81/EK (OV L 362, 20.12.2006., 92. lpp.).

(3) Turklāt Direktīvā 2005/78/EK jāievieš spēkā esošās prasības dīzeļdzinēju izplūdes gāzu dūmainības mērīšanai. Tas jāveic tāpēc, ka tika atcelta Padomes 1972. gada 2. augusta Direktīva 72/306/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz pasākumiem, kas jāveic, lai samazinātu piesārņojuma emisiju no transportlīdzekļiem paredzētiem dīzeļmotoriem ⁽⁴⁾, kā nosaka Regula (EK) Nr. 715/2007.

(4) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar tehniskās komitejas mehānisko transportlīdzekļu jautājumos atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Direktīvu 2005/55/EK groza šādi.

1) Šādi aizstāj 1. pantu:

"1. pants

Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

a) "transportlīdzeklis" ir jebkurš motorizēts transportlīdzeklis, kas definēts Direktīvas 70/156/EEK 2. pantā un kura standartmasa pārsniedz 2 610 kg;

b) "dzinējs" ir transportlīdzekļa virzošais dzinējs spēka avots, kuram var piešķirt tipa apstiprinājumu kā atsevišķai tehniskai vienībai saskaņā ar Direktīvas 70/156/EEK 2. pantu;

⁽⁴⁾ OV L 190, 20.8.1972., 1. lpp.

- c) "uzlabots, videi mazāk kaitīgs transportlīdzeklis (EVV)" ir transportlīdzeklis, ko piedzen ar motoru, kurš atbilst pieļaujamām emisijas robežvērtībām, kas norādītas I pielikuma 6.2.1. iedaļā, tabulu C rindā."

- 2) Direktīvas 2005/55/EK I, II, III un VI pielikumu groza saskaņā ar šīs direktīvas I pielikumu.

2. pants

Direktīvu 2005/78/EK groza šādi.

- 1) Šādi aizstāj 2. pantu:

"2. pants

Direktīvas 2005/55/EK 3. un 4. panta īstenošanas pasākumi ir noteikti šīs direktīvas II–VII pielikumā.

VI pielikumu piemēro transportlīdzekļu ar kompresijaizdedzes motoriem un šādu motoru tipa apstiprinājuma nolūkā.

VII pielikumu piemēro transportlīdzekļu ar dzirksteļizdedzes motoriem un šādu motoru tipa apstiprinājuma nolūkā."

- 2) V pielikuma 1. punkta 2. iedaļu aizstāj ar šādu:

"2. iedaļa: direktīvas numurs ir 2005/55/EK."

- 3) Pievieno VI un VII pielikumu, kā noteikts šīs direktīvas I pielikumā.

3. pants

1. Dalībvalstis vēlākais līdz 2009. gada 2. janvārim pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Tās nekavējoties dara zināmu Komisijai minēto aktu tekstu, kā arī minēto aktu un šīs direktīvas korelācijas tabulu.

Tās piemēro minētos noteikumus no 2009. gada 3. janvāra.

Kad dalībvalstis pieņem minētos aktus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāmas šādas atsauces.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus savu tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

4. pants

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

5. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 2008. gada 18. jūlijā

Komisijas vārdā —
priekšsēdētāja vietnieks
Günter VERHEUGEN

I PIELIKUMS

Direktīvas 2005/55/EK grozījumi

1. I pielikumu groza šādi.

a) Ar šādu tekstu aizstāj 1. iedaļu:

“1. Šo direktīvu piemēro, kontrolējot gāzveida un daļiņveida piesārņotājus, emisijas kontroles ierīču lietošanas laiku, lietojamo transportlīdzekļu/dzinēju atbilstību un visu mehānisko transportlīdzekļu iebūvētās diagnostikas sistēmas (OBD), kā arī to piemēro 1. pantā minētajiem dzinējiem, izņemot M₁, N₁, N₂ un M₂ kategorijas transportlīdzekļus, kuru tips apstiprināts saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 715/2007 (*).

No 2009. gada 3. janvāra N₁, N₂ un M₂ kategorijas transportlīdzekļiem ar atskaites masu mazāku nekā 2 610 kg var piešķirt tipa apstiprinājumus saskaņā ar šo direktīvu – jaunus apstiprinājumus līdz Regulas (EK) Nr. 715/2007 10. panta 2. punktā norādītajai dienai un apstiprinājuma attiecinājumus līdz minētās regulas 10. panta 3. punktā norādītajai dienai.

(*) OV L 171, 29.6.2007., 1. lpp.”;

b) 2.1. iedaļā pievieno šādas definīcijas:

“atskaites masa” ir braukšanas kārtībā esoša transportlīdzekļa masa, atņemot vienotu vadītāja masu, kas ir 75 kg, un pievienojot vienotu masu 100 kg,

“transportlīdzekļa masa braukšanas kārtībā” ir masa, kas noteikta Direktīvas 2007/46/EK I pielikuma 2.6. iedaļā.”;

c) pievieno šādu 4.5. punktu:

“4.5. Pēc ražotāja pieprasījuma pabeigta transportlīdzekļa tipa apstiprinājumu, kas saņemts saskaņā ar šo direktīvu, attiecina uz tā nepabeigtu transportlīdzekli ar atskaites masu mazāku nekā 2 610 kg. Tipa apstiprinājumu attiecina, ja ražotājs var pierādīt, ka visas virsbūves kombinācijas, ko plāno montēt nepabeigtajam transportlīdzeklim, palielinās transportlīdzekļa atskaites masu virs 2 610 kg.”;

d) šā panta 6.2. punktā pēc ceturta apakšpunkta iestarpina šādus apakšpunktus:

“Benzīna motoriem piemērojamās testu procedūras noteiktas Direktīvas 2005/78/EK VII pielikumā.

Dīzeļmotoriem piemērojamās izplūdes gāzu dūmainības testu procedūras noteiktas Direktīvas 2005/78/EK VI pielikumā.”

2. II pielikumu groza šādi.

a) 1. pielikumam pievieno šādu 8.4., 8.4.1., 8.4.1.1. un 8.4.1.2. punktu:

“8.4. **Dzinēja jauda (izplūdes gāzu dūmainības mērīšanai)**

8.4.1. Jauda sešos mērījumu punktos, kā norādīts ANO/EEK Noteikumu Nr. 24. 4. pielikuma 2. punktā.

8.4.1.1. Dzinēja jauda testa standā:

8.4.1.2. Jaudas mērījumi pie transportlīdzekļa riteņiem:

Motora apgriezienu skaits (min ⁻¹)	Izmērītā jauda (kW)
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	”

b) Pievieno šādu 6. papildinājumu:

“6. papildinājums

Informācija, kas vajadzīga tehniskajai apskatei

- A. Oglekļa oksīda emisijas mērījums (*)
- 3.2.1.6. Parastā motora brīvgaita (iekļaujot pielaidi) min⁻¹.
- 3.2.1.6.1. Paaugstināts motora apgriezienu skaits brīvgaitā (iekļaujot pielaidi) min⁻¹.
- 3.2.1.7. Oglekļa oksīda saturs pēc tilpuma izplūdes gāzē, dzinējam esot brīvgaitā (**) % no ražotāja noteiktā (tikai dzirksteļaiždedzes motoriem).
- B. Izplūdes gāzu dūmainības mērījums
- 3.2.1.3. Absorbācijas koeficienta simbola atrašanās vieta (tikai dīzeļmotoriem):
4. TRANSMISIJA (v)
- 4.3. Motora spararata inerces moments:
- 4.3.1. Papildu inerces moments, kad pārnese ir izslēgti:

(*) Informācijas dokumentu numerācijai jāatbilst pamatdirektīvā par tipa apstiprinājumu (2008/74/EK) izmantotajai.

(**) Norādīt pielaidi.”

3. Direktīvas III pielikuma 1. punktu groza šādi.

a) Pielikuma 2. iedaļas 2.7.4. punktu aizstāj ar šādu:

“2.7.4. Makrodaļiņu paraugu ņemšana

Katrā testa procedūrā izmanto vienu filtru. Katrā atsevišķajā cikla režīmā ņem vērā modālos svēruma koeficientus, kas noteikti testa cikla procedūrā, ņemot paraugu proporcionāli izplūdes gāzu masas plūsmai katrā atsevišķā cikla režīmā. To var panākt, attiecīgi pierēgulējot parauga plūsmas ātrumu, parauga ņemšanas laiku un/vai atšķaidīšanas pakāpi tā, lai atbilstu efektīvajiem svēruma koeficientiem, kas minēti 6.6. iedaļā.

Parauga ņemšanas laikam vienā režīmā jābūt vismaz 4 sekundēm uz svēruma koeficientu 0,01. Paraugs katrā režīmā jāņem iespējami vēlu. Makrodaļiņu paraugu ņemšanu beidz ne agrāk kā 5 sekundes līdz katra režīma beigām.”;

b) 6. iedaļai pievieno šādu 6.5. un 6.6. punktu:

“6.5. Īpatnējās emisijas aprēķins

Makrodaļiņu emisiju aprēķina šādi:

$$PT = \frac{PT_{\text{mass}}}{\sum_{i=1}^{i=n} P_i \times W_{fi}}$$

6.6. Efektīvais svēruma koeficients

Efektīvo svēruma koeficientu W_{fei} katram režīmam aprēķina šādi:

$$W_{fei} = \frac{m_{sepi} \times q_{medf}}{m_{sep} \times q_{medfi}}$$

Efektīvo svēruma koeficientu vērtībai jābūt $\pm 0,003$ robežās ($\pm 0,005$ brīvgaitas režīmam) no svēruma koeficientiem, kas iekļauti šā pielikuma 2.7.1. punktā.”

4. VI pielikuma 1. papildinājumam pievieno šādus punktus:

“1.5. Kartera emisijas testu rezultāti:

1.6. **Oglekļa oksīda emisijas testu rezultāti**

Tests	CO vērtība (tilpuma %)	Lambda (¹)	Motora apgriezienu	Motora eļļas temperatūra
maza apgriezienu skaita tukšgaitas tests		N/A		
liela apgriezienu skaita tukšgaitas tests				

(¹) Lambda formula: IV pielikuma 1. papildinājums

1.7. **Dūmainības testa rezultāti**

1.7.1. Pie vienmērīgiem ātrumiem:

Motora apgriezienu skaits (min ⁻¹)	Nominālā plūsma G (litri sekundē)	Absorbcijas robežvērtība (m ⁻¹)	Mēritās absorbcijas vērtības (m ⁻¹)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			

1.7.2. Brīvā paātrinājuma testi

1.7.2.1. Dzinēja tests saskaņā ar Direktīvas 2005/78/EK VI pielikuma 4.3. iedaļu

Procenti no maksimāliem apgr./min	Procenti no maksimālā griezes momenta, kas atbilst apgr./min, kuri reģistrēti m ⁻¹	Mēritā absorbcijas vērtība m ⁻¹	Koriģētā absorbcijas vērtība m ⁻¹

1.7.2.2. Brīvā paātrinājuma režīmā

1.7.2.2.1. Absorbcijas koeficienta mērījumi: m⁻¹

1.7.2.2.2. Koriģētā absorbcijas vērtība: m⁻¹

1.7.2.2.3. Absorbcijas koeficienta simbola atrašanās vieta uz transportlīdzekļa:

1.7.2.3. Transportlīdzekļa tests saskaņā ar Direktīvas 2005/78/EK VI pielikuma 3. iedaļu

1.7.2.3.1. Koriģētā absorbcijas vērtība: m⁻¹

1.7.2.3.2. Apgr./min sākumā: apgr./min

1.7.3. Reģistrētā maksimālā lietderīgā jauda kW pie apgr./min

1.7.4. Dūmmēra marka un tips

- 1.7.5. Dzinēja tipa nozīmīgākie parametri
- 1.7.5.1. Dzinēja darbības princips: četraktu/divtaktu (*)
- 1.7.5.2. Cilindru skaits un novietojums: cm³
- 1.7.5.3. Cilindra tilpums: cm³
- 1.7.5.4. Degvielas padeve: ar tiešo iesmidzināšanu/ar netiešo iesmidzināšanu (*)
- 1.7.5.5. Papildu padeves aprīkojums IR/NAV (*)

(*) Lieko svītrot (ir gadījumi, kad nekas nav jāsvītrot, jo atbilst vairāk nekā viens ieraksts)."

II PIELIKUMS

"VI PIELIKUMS

Izplūdes gāzu dūmainības mērījums

1. IEVADS

1.1. Šajā pielikumā aprakstītas prasības dīzeļmotoru izplūdes gāzu dūmainības mērīšanai.

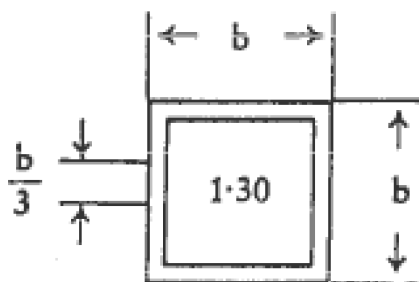
2. KORĪĢĒTĀ ABSORBCIJAS KOEFICIENTA SIMBOLS

2.1. Koriģētā absorbcijas koeficienta apzīmējumu pieņem katram transportlīdzeklim, kas atbilst transportlīdzekļa tipam, uz kuru attiecas šis tests. Apzīmējums ir taisnstūris ar skaitli, kurš izsaka m^{-1} koriģēto absorbcijas koeficientu, kas apstiprināšanas brīdī iegūts testa laikā brīvā paātrinājumā. Testa metode ir aprakstīta 4. iedaļā.

2.2. Apzīmējums ir skaidri salasāms un neizdzēšams. Tam jābūt pieņemtam neuzkrītošā un viegli aizsniedzamā vietā, kas noteikta tipa apstiprinājuma sertifikāta papildinājumā, kā norādīts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2005/55/EK VI pielikumā (*).

2.3. Apzīmējuma paraugs parādīts 1. attēlā.

1. attēls

Minimālie izmēri $b = 5,6 \text{ mm}$

Šis apzīmējums parāda, ka koriģētais absorbcijas koeficients ir $1,30 \text{ m}^{-1}$.

3. SPECIFIKĀCIJAS UN TESTI

3.1. Specifikācijām un testiem jābūt saskaņā ar ANO/EEK Noteikumu Nr. 24 (**) III daļas 24. iedaļu, izņemumi minēti 3.2. iedaļā.

3.2. ANO/EEK Noteikumu Nr. 24 24.1. punkta atsauce uz 2. pielikumu jāsaprot kā atsauce uz Direktīvas 2005/55/EK VI pielikumu.

4. TEHNISKĀS PRASĪBAS

4.1. Tehniskās prasības noteiktas ANO/EEK Noteikumu Nr. 24 4., 5., 7., 8., 9. un 10. pielikumā, izņemumi minēti 4.2., 4.3. un 4.4. iedaļā.

4.2. Tests pie vienmērīgiem ātrumiem pilnas slodzes līknes diapazonā.

4.2.1. ANO/EEK Noteikumu Nr. 24 4. pielikuma 3.1. punkta atsaucē uz 1. pielikumu jāsaprot kā atsaucē uz Direktīvas 2005/55/EK II pielikumu.

4.2.2. ANO/EEK Noteikumu Nr. 24 4. pielikuma 3.2. punktā norādītā standartdegviela jāsaprot kā atsaucē uz Direktīvas 2005/55/EK IV pielikumā minēto standartdegvielu, kas atbilst tā tipa, kurā transportlīdzeklis/motors apstiprināts, noteiktajām emisijas robežvērtībām.

4.3. Tests pie brīva paātrinājuma.

4.3.1. ANO/EEK Noteikumu Nr. 24 5. pielikuma 2.2. punkta atsauces uz 2. pielikuma 2. tabulu jāsaprot kā atsauces uz tabulu Direktīvas 2005/55/EK VI pielikuma 1.7.2.1. punktā.

4.3.2. ANO/EEK Noteikumu Nr. 24 5. pielikuma 2.3. punkta atsauces uz 1. pielikuma 7.3. punktu jāsaprot kā atsauces uz Direktīvas 2005/55/EK II pielikuma 6. papildinājuma 4. punktu.

4.4. Dīzeļmotoru lietderīgās jaudas noteikšanas "EEK" metode.

4.4.1. ANO/EEK Noteikumu Nr. 24 10. pielikuma 7. punkta atsauces uz šā pielikuma papildinājumu jāsaprot kā atsauces uz Direktīvas 2005/55/EK II pielikumu.

4.4.2. ANO/EEK Noteikumu Nr. 24 10. pielikuma 7. un 8. punkta atsauces uz 1. pielikumu jāsaprot kā atsauces uz Direktīvas 2005/55/EK II pielikumu.

(*) OV L 275, 20.10.2005., 1. lpp.

(**) OV L 326, 24.11.2006., 1. lpp.

VII PIELIKUMS

Prasības ar benzīnu darbināmu dzirksteļaiždedzes motoru tipa apstiprinājumam

1. DAĻA

Oglekļa oksīda emisijas tests

1. IEVADS

- 1.1. Šajā papildinājumā aprakstīta oglekļa oksīda emisijas brīvgaitā (parastā un paaugstinātā) testa procedūra.
- 1.2. Motoram darbojoties parastā brīvgaitā, maksimāli pieļaujamais oglekļa oksīda saturs izplūdes gāzēs ir tāds, kā noteicis ražotājs. Tomēr maksimālais CO saturs nedrīkst pārsniegt 0,3 % tilpuma. Paaugstinātā brīvgaitā CO saturs pret izplūdes gāzu tilpumu nedrīkst pārsniegt 0,2 %, pie kam motora apgriezienu skaitam jābūt vismaz $2\,000\text{ min}^{-1}$ un $\lambda = 1 \pm 0,03$ atbilstīgi ražotāja specifikācijām.

2. VISPĀRĪGĀS PRASĪBAS

- 2.1. Vispārīgās prasības ir tādas, kā noteikts ANO/EEK Noteikumu Nr. 83 (*) 5.3.7.1. līdz 5.3.7.4. iedaļā.
- 2.2. Ražotājs, pamatojoties uz 2.1. punktā minētajām prasībām, aizpilda Direktīvas 2005/55/EK VI pielikumā doto tabulu.
- 2.3. Ražotājam ir jāapstiprina 2.1. iedaļā minētās tipa apstiprināšanas laikā reģistrētā λ vērtības precizitāte kā reprezentatīva tipiskiem ražotiem transportlīdzekļiem 24 mēnešu laikā kopš tehniskā dienesta piešķirtā tipa apstiprinājuma piešķiršanas dienas. Izvērtējums ir jāveic, pamatojoties uz ražoto transportlīdzekļu izpēti.

3. TEHNISKĀS PRASĪBAS

- 3.1. Tehniskās prasības ir tādas, kā noteikts ANO/EEK Noteikumu Nr. 83 5. pielikumā, izņēmumi minēti 3.2. iedaļā.
- 3.2. Standartdegviela, kas minēta ANO/EEK Noteikumu Nr. 83 5. pielikuma 2. iedaļas 2.1. daļā, attiecas uz atbilstošo atsauci uz degvielas specifikāciju Regulas (Euro 5 un Euro 6 īstenošanas regula) IX pielikumā.

2. DAĻA

Kartera gāzu emisijas tests

1. IEVADS

- 1.1. Šajā daļā aprakstīta kartera gāzu emisijas testa procedūra.
- 1.2. Ja testu veic saskaņā ar šo daļu, no motora kartera ventilācijas sistēmas nedrīkst būt nekāda kartera gāzes izplūde atmosfērā.

2. VISPĀRĪGĀS PRASĪBAS

- 2.1. Vispārīgās prasības testa veikšanai ir tādas, kā noteikts ANO/EEK Noteikumu Nr. 83 6. pielikuma 2. iedaļā.

3. TEHNISKĀS PRASĪBAS

- 3.1. Tehniskās prasības ir tādas, kā noteikts ANO/EEK Noteikumu Nr. 83 6. pielikuma 3. iedaļā.

(*) OV L 70, 9.3.2007., 171. lpp.”